

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Petra Pospíšila, soudkyně Zuzany Bystrické a soudce Mariana Kokeše ve věci

žalobkyně: **ČEZ Obnovitelné zdroje, s. r. o.**, IČO 25938924
sídlem Duhová 1444/2, 140 00 Praha
zastoupený advokátkou JUDr. Vladimírou Knoblochovou, DiS.
sídlem Vinohradská 938/37, 120 00 Praha

proti
žalované: **Státní energetická inspekce, ústřední inspektorát**
sídlem Gorazdova 1969/24, 120 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované č. 902043523 ze dne 21. 9. 2023, č. j. SEI-21358/2023/90.221, sp. zn. SEI-3058/2022

takto:

- I. Rozhodnutí žalované č. 902043523 ze dne 21. 9. 2023, č. j. SEI-21358/2023/90.221, sp. zn. SEI-3058/2022, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna zaplatit** žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 23 570 Kč k rukám její advokátky JUDr. Vladimíry Knoblochové, DiS., do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Podáním ze dne 6. 10. 2022 žalobkyně požádala o stanovení individuálních podmínek podpory dle § 34a odst. 2 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů. Žádost se týkala výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů „Fotovoltaická elektrárna Žabčice“ (dále též „FVE Žabčice“).
2. Státní energetická inspekce, územní inspektorát pro Jihomoravský a Zlínský kraj, žádost zamítla rozhodnutím č. 672009923 ze dne 19. 5. 2023, č. j. SEI-11671/2023/67.102, sp. zn. SEI-3058/2022, neboť v okamžiku podání žádosti měla žalobkyně FVE Žabčice pouze v pronájmu a její náklady tudíž nezahrnují investiční náklady ve výši 570 000 000 Kč. V odůvodnění územní inspektorát dospěl k závěru, že investiční náklady související s výstavbou výroby elektřiny může pro účely stanovení hodnoty vnitřního výnosového procenta investice do výroby elektřiny uplatnit pouze výrobce, který je sám vynaložil, výrobce, který výrobu elektřiny nabyt od jiné osoby, nebo výrobce, který je vynaložil a došlo u něj k přeměně obchodní korporace. Žalobkyně si však danou výrobu elektřiny toliko pronajímá na základě nájemní smlouvy uzavřené s účinností od 17. 9. 2012 s pronajímatelem ČEZ OZ uzavřený investiční fond a. s. a nespadá tak do žádné z kategorií oprávněných osob. Současně s investičními náklady přitom nelze jako náklad zahrnout pravidelně vynaložený nájem. Vzhledem k tomu, že žalobkyně je výrobcem, který provozuje výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie („OZE“) na základě nájemní smlouvy, a tudíž její náklady na výrobu elektřiny z OZE nezahrnují investiční náklady, nelze vypočítat vnitřní výnosové procento investice, a tedy není možné stanovit individuální podmínky podpory a žádosti vyhovět. Územní inspektorát dodal, že v notificačním rozhodnutí *Státní podpora SA.35177 (2014/NN) – Česká republika – Podpora výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie* se Česká republika zavázala podporovat podporovaný zdroj tak, aby podpora časově nepřesahovala odpisy. Protože elektrárnu odepisuje vlastník elektrárny, tedy pronajímatel, nemůže být notificační rozhodnutí v případě pronájmu elektrárny naplněno nájemcem.
3. Žalovaná posléze rozhodnutím ze dne 21. 9. 2023 (blíže označeným v záhlaví tohoto rozsudku) zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí územního inspektorátu. V odůvodnění zdůraznila, že ke stanovení vnitřního výnosového procenta investic („IRR“) se dle vyhlášky č. 72/2022 Sb., o zajištění přiměřenosti poskytované provozní podpory zdrojů energie, vyžaduje znalost a zahrnutí počáteční investice žadatele do výpočtu. Jestliže je žalobkyně pouhým nájemcem, nevynaložila počáteční investici na fotovoltaickou elektrárnu a vypočítání IRR tak není možné. IRR je metoda výpočtu, která se používá k hodnocení výnosnosti investice na základě časových peněžních toků. Pokud nájemce neprováděl počáteční investici, nelze vypočítat IRR, které by poskytovalo informace o výnosnosti celého projektu. Žalobkyně jako provozovatel výroby není nositelem investičních nákladů, a tudíž jakýkoliv výpočet IRR je v jejím případě popřením principu samotného ekonomického kritéria IRR. Žalobkyni se jako nájemci žádný projekt nemůže během svého životního cyklu vyplatit či nevyplatit, protože žádný projekt (investici) neprovedla. Žalobkyně pouze vstoupila do soukromoprávního závazkového vztahu s vlastníkem výroby. Na uzavření takového vztahu mohou mít vliv úplně jiná kritéria, než jaké byly náklady na pořízení technologie FVE. Žalovaná dále uvedla, že územní inspektorát neporušil princip neakcesorické rovnosti. Pouze nemohl stanovit celkové množství

elektřiny v MWh vyrobené po 1. 1. 2022, za které se hradí odvod, protože nebylo možné stanovit hodnotu IRR do výroby elektřiny za dobu trvání práva na podporu. Pokud by územní inspektorát vypočítal IRR na základě investičních nákladů subjektu, který výrobu postavil a pronajal úplně odlišnému subjektu, mohl by nájemce být zatížen rozhodnutím územního inspektorátu nebo naopak čerpat výhodu, přestože nemohl ovlivnit výši investičních nákladů. Argumentem pro vyhovění žádosti žalobkyně pak není ani účast na sektorovém šetření ohledně prověřování přiměřenosti podpory. K námitce žalobkyně, že podle vyhlášky č. 72/2022 Sb. nemusí být provozovatelem výroby původní investor, žalovaná konstatovala, že v případě nájmu celé výroby nejde o přeměnu obchodní korporace. Není stanovena žádná zůstatková cena výroby v zahajovací rozvaze, která by se následně vyplnila do výkazu tak, jak ukládá citovaná vyhláška. Dále zde nejde ani o nabytí výroby od jiné osoby. Se situací, která nastala v nyní projednávané věci, vyhláška výslovně nepočítá. Ze smyslu prověřování přiměřenosti podpory prostřednictvím výpočtu IRR ani z vyhlášky č. 72/2022 Sb., nevyplývá, že by náklady na investici měly být ve výpočtu IRR zahrnuty dvakrát, a to jak v podobě investičních nákladů vlastníka výroby, tak v podobě pravidelného nájemného jako nákladu výrobce, který výrobu provozuje v režimu nájmu a tento nájem hradí vlastníkovu výroby. Takový postup by bezdůvodně navyšoval výdajovou stránku výpočtu IRR a v konečném důsledku by jeho výpočet zkresloval.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

4. Žalobkyně ve včas podané žalobě proti rozhodnutí žalovaného označila za nesprávný závěr žalovaného, že v případě provozování výroby elektřiny nájemcem nelze určit vnitřní výnosové procento investice (IRR) a tudíž ani stanovit individuální podmínky podpory.
5. Z právních předpisů v první řadě nevyplývá, že počáteční investici musí vynaložit provozovatel výroby. Konkrétní ustanovení odkazují na vnitřní výnosové procento investic, aniž by však stanovila, že se musí jednat o investice provedené provozovatelem výroby. Jedná se tedy vždy o „vnitřní výnosové procento investice“, nikoli o „vnitřní výnosové procento investice provozovatele výroby“. Z přílohy č. 2 vyhlášky č. 72/2022 Sb. (pokyny k vyplnění řádku 21) vyplývá, že je možná i změna vlastníka výroby, tedy žadatel nemusí být tím, kdo vynaložil počáteční investici.
6. Přístup žalované znamená odlišné zacházení s dvěma skupinami provozovatelů výroby, na straně jedné těch, kteří jsou vlastníky výroby, a na straně druhé těch, kteří jsou nájemci výroby. To je v rozporu s principem neakcesorické rovnosti a tudíž v rozporu s ústavním pořádkem. I kdyby takový postup plynul ze zákona, nebylo by možné dotčené jej aplikovat. Rozhodnutí žalované k této odvolací námitce je zcela nepřesvědčivé. K posouzení, zda použitým opatřením nedošlo k nerovnému zacházení mezi stejnými nebo srovnatelnými jednotlivci nebo skupinami, se používá tzv. test přímé diskriminace. K odvolací námitce však žalovaná pouze uvedla, že územní inspektorát se při rozhodování držel zásad činnosti správního orgánu plynoucích ze správního řádu. K aplikaci testu přímé diskriminace pak nepřistoupila. Její rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné.
7. Obě skupiny provozovatelů (vlastníků a nájemců) výroby jsou plně srovnatelné. V nyní projednávané věci je vlastníkem výroby elektřiny FVE Žabčice ČEZ OZ uzavřený investiční fond a. s., který je samosprávným investičním fondem podle zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech. Může vykonávat pouze činnost podle tohoto zákona, přičemž jeho § 12 tohoto zákona zakazuje vykonávat jinou činnost,

než je činnost povolena Českou národní bankou. Vlastník výroby ji tedy nemůže sám provozovat. Žalobkyně ve správním řízení předložila smlouvu uzavřenou mezi vlastníkem výroby a žalobkyní, ze které vyplývá, jaká část příjmů z provozu výroby je vyplácena vlastníkovu výroby jako nájemné. Územní inspektorát též obdržel specifikaci investičních nákladů vynaložených vlastníkem na výstavbu výroby a provozních nákladů. Je tedy možné provést výpočet vnitřního výnosového procenta investice vlastníka výroby. Uvedené dvě skupiny provozovatelů jsou srovnatelné, neboť i u výroben provozovaných jinými osobami, než jsou jejich vlastníci, je možné určit vnitřní výnosové procento, a to použitím investičních nákladů vlastníka a určit vnitřní výnosové procento investice vlastníka výroby. Žalovaná k odvolací námitce pouze uvedla, že nelze posuzovat investiční náklady úplně jiného subjektu (vlastníka).

8. Dochází tedy k odlišnému zacházení provozovatelů výroby, kteří nejsou vlastníky výroby, ale výrobu mají pouze pronajatu, ve srovnání s provozovateli výroben, kteří jsou vlastníky výroby.
9. Rozdílné zacházení ze strany správních orgánů pak významně poškozuje žalobkyni a nepřímo také vlastníka výroby, neboť je mu odepřeno snížení výše placeného odvodu formou stanovení celkového množství elektřiny, za které se hradí odvod. Z vyčíslení uvedeného žalobkyní v podané žádosti vyplývá, že ve finančním vyjádření toto poškození dosahuje částky 137 986 527 Kč. Pokud by u výroby podal stejnou žádost provozovatel, který by byl současně jejím vlastníkem, územní inspektorát by určil vnitřní výnosové procento investice a podle toho by stanovil celkové množství elektřiny, za které se hradí odvod. Stanovisko žalované, že tato situace nikoho nepoškozuje, je zcela zjevně nesprávný. Poškození spočívá ve výši podpory, která by byla žalobkyni přiznána, pokud by byla vlastníkem výroby.
10. K odlišnému zacházení přitom není dán žádný legitimní důvod. Účelem sledování vnitřní výnosnosti investice u podporovaných zdrojů energie je, aby nedocházelo k nepovolené veřejné podpoře výrobce, kterým dle § 5 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), může být ten, kdo výrobu vlastní, nebo ten, kdo prokáže užívací právo k ní, tedy nájemce. Za shora uvedeným účelem jsou porovnávány náklady a výnosy z provozu výroby. Z tohoto hlediska je irelevantní, zda provozovatel výroby je současně jejím vlastníkem či nikoli. To, zda vznikne nedovolená veřejná podpora či nikoli, je možné vyhodnotit i za situace, kdy výrobu provozuje osoba odlišná od jejího vlastníka. Odlišné zacházení nesleduje legitimní zájem, ani není přiměřené, a proto se nejedná o ospravedlnitelné odlišné zacházení. Žalovaná za legitimní důvod odlišného zacházení považuje to, že by nájemce mohl být zatížen rozhodnutím územního inspektorátu nebo naopak čerpat výhodu, přestože nemohl ovlivnit výši investičních nákladů. Dle žalobkyně žalovaná nepřistoupila k posouzení konkrétní situace. V případě výroby FVE Žabčice je určena část výnosů (jde o cca 90 %) z provozu výroby odváděna jejímu vlastníkovu. Nehrozí tedy, že by nájemce neoprávněně čerpal výhodu. Vzhledem k tomu, že se jedná o zvýšení podpory na elektřinu vyrobenou ve FVE, pak ani nepřichází v úvahu, že by žalobkyně byla rozhodnutím správního orgánu negativně finančně zatížena. Vypořádání odvolání tudíž bylo ze strany žalované účelové. Žalobkyně a vlastník výroby jsou navíc propojenými osobami a patří do stejného koncernu. Např. v oblasti hospodářské soutěže je tak na ně nahlíženo jako na jednu entitu (podnik).

11. Žalobkyně dále konstatovala, že správnost jejího názoru podporuje např. i to, že výrobní byla zahrnuta do sektorového šetření Ministerstva průmyslu a obchodu. Protože se při sektorovém šetření zjišťuje vnitřní výnosové procento investic do výroby, ministerstvo zjevně mělo za to, že u výroby lze určit vnitřní výnosové procento. Vznikl tak zjevný rozpor mezi postupem Státní energetické inspekce a Ministerstva průmyslu a obchodu. Vysvětlení žalované bylo nepřesvědčivé.
12. Na základě uvedeného žalobkyně navrhla, aby soud napadené rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované k žalobě

13. Ve vyjádření k žalobě ze dne 5. 1. 2024 žalovaná s ohledem na totožnost užití argumentace odkázala na obsah napadených rozhodnutí. Současně setrvala na závěrech v nich uvedených. V případě provozování výroby elektřiny nájemcem nelze určit vnitřní výnosové procento investic do výroby, a tudíž ani stanovit individuální podmínky podpory. Skutečnost, že v právním textu není výslovně uvedeno, že investiční náklady musí nést provozovatel výroby, neznamená, že by se takto neměl vykládat. Jedná se zejména o teleologický a historický výklad. Žalobkyně má příslušnou výrobu v pronájmu, není jejím vlastníkem, a její stavbu financoval a počáteční investici vynaložil odlišný subjekt. Pro stanovení IRR se však vyžaduje znalost a zahrnutí počáteční investice žadatele do výpočtu. Jestliže je žalobkyně pouze nájemce, nevynaložila počáteční investici na fotovoltaickou elektrárnu a výpočet IRR tak není možný. Neprováděla-li žalobkyně počáteční investici, nelze vypočítat IRR, které by poskytovalo informace o výnosnosti celého projektu. Jde o popření principu samotného ekonomického kritéria IRR. Žalovaná současně neporušila princip neakcesorické rovnosti. Na věci pak nic nemění ani zahrnutí výroby do sektorového šetření Ministerstva průmyslu a obchodu (dále MPO). Sběr dat pro účast na sektorovém šetření probíhal ve většině případů podle § 15a energetického zákona, neboť právní úprava prověřování přiměřenosti podpory obsažená v zákoně č. 165/2012 Sb. nabyla účinnosti až dne 1. 1. 2022 a vyhláška č. 72/2022 Sb. až dne 1. 4. 2022. Žalovaná vychází ze *Zprávy o výsledcích sektorového šetření pro zdroje uvedené do provozu v 2006–2010*. Právní úprava jí přitom neumožňuje činit jakékoliv kroky směrem k proběhlému sektorovému šetření. Ze samotné zprávy lze vyčíst, že při hodnocení výkazů byly některé zdroje dokonce vyřazovány. Oba procesy tvoří součást prověřování přiměřenosti podpory, účast na sektorovém šetření však není argumentem pro správnost posouzení žádosti podle § 34a zákona č. 165/2012 Sb. Na základě uvedeného žalovaná navrhla, aby soud žalobu zamítl.

IV. Další podání účastníků řízení

14. Žalobkyně v podání ze dne 8. 4. 2024 poukázala na rozsudek ze dne 2. 4. 2024, č. j. 59 A 65/2023-41, kterým Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci, ve skutkově a právně identické věci týkající se výroby *FVE Ralsko* zrušil rozhodnutí žalované ze dne 21. 9. 2023, č. j. SEI-21357/2023/90.221.
15. Žalovaná v podání ze dne 29. 4. 2024 konstatovala, že proti zmiňovanému rozsudku podala kasační stížnost. Dále se nad rámec již dříve uvedeného obšírně zabývala cílem a účelem právní úpravy, jímž je zajištění přiměřenosti poskytované veřejné podpory tak, aby nedošlo k narušení pravidel vnitřního trhu. Ustanovení § 34a nebylo součástí vládního návrhu. Jeho účelem je stanovení garantované minimální hranice vnitřního výnosového procenta investice

do výroby ve výši 6,3 %. Tato garance je poskytována formou „slevy“ z odvodu, která spočívá v zastropování množství vyrobené elektřiny, která je předmětem odvodu. Nelze též pominout aspekt veřejného zájmu, jímž je zájem na výběru příjmů do státního rozpočtu.

16. V následném podání ze dne 30. 4. 2024 *žalovaná* poukázala na rozsudek ze dne 28. 3. 2024, č. j. 55 A 47/2023-50, jímž Krajský soud v Plzni zamítl žalobu žalobce M M B Solar Partners v. o. s. ve skutkově a právně obdobné věci týkající se výroby *Solar Meclov*.
17. Posléze *žalobkyně* s podáním ze dne 28. 6. 2024 předložila rozsudek ze dne 27. 6. 2024, č. j. 3 As 89/2024-58, kterým Nejvyšší správní soud (NSS) zamítl kasační stížnost žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 2. 4. 2024, č. j. 59 A 65/2023 – 41 (*FVE Ralsko*).
18. *Žalovaná* na to s podáním ze dne 22. 7. 2024 doložila rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 17. 7. 2024, č. j. 55 A 46/2023-35 (*Solar Břeží*). *Žalovaná* uvedla, že tímto rozsudkem krajský soud „i přes rozsudek vydaný Nejvyšším správním soudem“ v obdobné věci žalobce M M B Solar Partners v. o. s. žalobu zamítl, přičemž závěry přijaté správními orgány považoval za relevantní a řádně odůvodněné. *Žalovaná* kladla důraz na přesvědčivost předkládaného rozsudku a jeho přezkoumatelné a logické odůvodnění.
19. *Žalobkyně* poté v podání ze dne 7. 8. 2024 provedla srovnání obsahu zmiňovaných rozsudků NSS a Krajského soudu v Plzni. Uvedla, že Krajský soud v Plzni v rozsudku *Solar Břeží* nijak nereaguje na rozsudek NSS *FVE Ralsko*, ani jej nezmiňuje. Lze proto vyslovit domněnku, že tento rozsudek ani nebyl Krajskému soudu v Plzni znám. Současně nelze dospět k závěru, že by Krajský soud v Plzni přesvědčivě, přezkoumatelně a logicky odůvodnil svůj právní názor. Jeho odůvodnění je založeno pouze na úvaze, že pokud nájemce investici do výroby neučinil, nepřichází tato forma podpory v úvahu, protože ustanovení zákona má za cíl zajistit relativní výnosnost investice. Krajský soud se ovšem nijak nevypořádal s tím, proč by investice do výroby musela být investicí nájemce. Naopak NSS obsáhle a přesvědčivě vyvrací úvahu Krajského soudu v Plzni, že stanovení individuální podpory je omezeno na osoby, které samy investiční náklady vynaložily.

V. Posouzení věci

20. Soud, v souladu s § 51 odst. 1 soudního řádu správního („s. ř. s.“) bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalované, jakož i rozhodnutí územního inspektorátu včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba je důvodná**.
21. Při posouzení věci soud vycházel z judikatury Nejvyššího správního soudu. Ten v rozsudku ze dne 27. 6. 2024, č. j. 3 As 89/2024-58 (*FVE Ralsko*), shledal, že žadatelem o stanovení individuálních podmínek podpory podle § 34a zákona č. 165/2012 Sb. může být i osoba odlišná od vlastníka výroby elektřiny, která přímo nevynaložila investiční náklady na výrobu elektřiny, pokud výrobu provozuje na základě jiného právního titulu (*in concreto* na základě nájemní smlouvy). Tento právní názor pak kasační soud potvrdil též v rozsudku ze dne 22. 8. 2024, č. j. 3 As 104/2024-52 (*Solar Meclov*), jímž zrušil rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 3. 2024, č. j. 55 A 47/2023-50, jakož i jemu předcházející rozhodnutí žalované. Zdejší soud neshledal důvodu, pro nějž by se měl od závěrů NSS odchýlit. Právní i skutková podstata nyní projednávané věci je přitom v zásadě totožná jako ve věci *FVE Ralsko* týkající se téže žalobkyně.

22. K odkazu žalované na rozsudek Krajského soudu v Plzni ve věci *Solar Meclov* je nutno v první řadě uvést, že NSS ve zrušujícím rozsudku konstatoval, že rozsudek krajského soudu se pohybuje na samé hranici přezkoumatelnosti; jeho posuzovací část je ve značném nepoměru s jeho narativní částí a odpovědi na žalobní námitky krajský soud formuloval velmi stručně, vypořádání se s podstatou žalobních námitek je však patrné. NSS ovšem setrval na závěrech, k nimž dospěl v rozsudku *FVE Ralsko*.
23. NSS tedy shledal, že ustanovení zákona č. 165/2012 Sb. ani vyhláška č. 72/2022 Sb. výslovně neomezuje stanovení individuální podpory na osoby, které samy investiční náklady vynaložily, a důsledně hovoří o investicích (kohokoli) do výroby elektřiny. Investiční náklady, které jsou relevantní pro stanovení individuálních podmínek podpory, se vztahují právě k této výrobě a nikoli k určité osobě, která je přímo vynaložila. Pokud jsou tudíž splněny podmínky uvedené v hypotéze § 34a odst. 1, resp. 2 zákona č. 165/2012 Sb., musí žalovaná individuální podmínky podpory stanovit ve výši, kterou zákon určuje (tj. tak, aby hodnota IRR dosáhla 6,3 %).
24. Žalovaná i v nyní projednávané věci svoje stanovisko odvíjí pouze ze skutečnosti, že investiční náklady uplatňuje výrobce jako nájemce, tj. osoba odlišná od vlastníka FVE Žabčice, která přímo investiční náklady nevynaložila. Znamená to, že žalovaná *de facto* rozšiřuje hypotézu § 34a zákona č. 165/2012 Sb. v rozporu s jeho gramatickým vyjádřením o další podmínku, totiž že žadatel musel sám přímo vynaložit investiční náklady. Uplatňuje tedy značně restriktivní výklad tohoto ustanovení ve vztahu k jeho osobní působnosti, který však není opodstatněný.
25. Přidání výše uvedené nové podmínky nad rámec zákona by fakticky vyloučilo žalobkyni z podpory. Stejně tak veškeré další výrobce elektřiny, kteří výrobu užívají nikoli jako vlastníci ale na základě odvozeného právního titulu, jakým je právě i nájem. Vznikl by tak neodůvodněný rozdíl, takže z vynaložených investičních nákladů a následného omezení odvodu s ohledem na stanovenou návratnost investice by měla prospěch jen určitá skupina výrobců, zatímco výrobci jiní (s odvozeným právním titulem užívání výroby) by tento prospěch získat nemohli. Není přitom rozhodné, v jak „blízkém“ vztahu je pronajímatel a nájemce výroby elektřiny, zda jde o propojené osoby či zda jsou členy téhož koncernu.
26. Postup žalované postrádá racionalitu a ve své podstatě je v rozporu s principem rovnosti před zákonem a ústavně zaručenou svobodou podnikání (čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Podnikatelé totiž mohou v mezích zákona strukturovat svoje podnikání podle své svobodné úvahy, tedy i tak, že „oddělí“ vlastnictví výroby elektřiny ze sluneční energie od jejího provozu, který za úplatu na základě smlouvy svěří osobě jiné, která je držitelem příslušné licence na výrobu elektřiny podle energetického zákona (žalobkyně ostatně doložila legitimní důvod, pro nějž vlastník výroby sám nemůže být jejím provozovatelem).
27. Zdejší soud nemá ve shodě s NSS pochyb o tom, že výše uvedený výklad je také v souladu s účelem zkoumané zákonné úpravy, který je přímo patrný též z textu zkoumaných ustanovení. Jejím účelem zjevně je umožnit, aby odvodu nepodléhala elektřina vyrobená (zde) ze sluneční energie, pokud by odvod odčerpával příjmy z prodeje vyrobené elektřiny v míře, která přesahuje zákonem stanovené IRR ve výši 6,3 %. Jinak řečeno, zákonodárce zamýšlel zachovat nezdaněnou určitou část příjmů z vyrobené elektřiny, která odpovídá stanovené návratnosti investice do výroby elektřiny. Kdo tyto náklady vynaložil, je přitom lhotejný.

28. Z ekonomického hlediska je přitom i v nyní projednávané věci nesporné, že vlastník výrobní, který investiční náklady přímo vynaložil, sanuje tyto náklady z nájemného, které mu platí žalobkyně coby provozovatel FVE Žabčice (a zároveň žadatel o stanovení individuálních podmínek podpory).
29. Lze dodat, že pokud by žádost o stanovení individuálních podmínek podpory podal v nynější věci vlastník výrobní, musela by žalovaná tuto žádost zamítnout, neboť ten není výrobcem elektřiny a nachází se tedy mimo osobní působnost § 34a zákona č. 165/2012 Sb. Nenastává zde tedy situace, kdy by různé osoby mohly uplatnit daňové zvýhodnění dvakrát. Teprve taková situace by již byla v rozporu s účelem právní úpravy, nicméně ta v projednávané věci nenastala a nastat ani nemůže z výše uvedených důvodů.
30. Nedůvodnou naopak soud shledal třetí žalobní námitku. Soud se ztotožnil se závěrem žalované, že samotné zařazení výrobní do sektorového šetření Ministerstva průmyslu a obchodu nevypovídá ničeho o splnění podmínek pro vyhovění žádosti podle § 34a zákona č. 165/2012 Sb.
31. Soud neprováděl žalobkyní navržený důkaz znaleckým posudkem z oboru Ekonomika, jehož předmětem mělo být posouzení, zda u FVE Žabčice je možné určit vnitřní výnosové procento investice, neboť takto zaměřené znalecké zkoumání by se z podstatné části překrývalo s hodnocením právních otázek (jež znalci nepřísluší řešit), které navíc v mezidobí postavil najisto kasační soud.

VI. Závěr a náklady řízení

32. Z výše uvedených důvodů soud dle § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. zrušil rozhodnutí žalované a věc jí vrátil k dalšímu řízení. V něm bude žalovaná vázána právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
33. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl na základě § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanovili tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
34. Žalobkyně dosáhla v řízení plného úspěchu, má proto právo na náhradu nákladů řízení vůči žalované. Odměna její advokátky a náhrada hotových výdajů byla stanovena podle § 35 odst. 2 s. ř. s. a vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). V daném případě se jednalo o pět úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba a pro věc obsahově přínosné repliky reagující na aktuální judikaturu ze dne 8. 4., 28. 6. a 7. 8. 2024) ve výši 5 x 3 100 Kč a pět režijních paušálů ve výši 5 x 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), § 13 odst. 1, 4 advokátního tarifu], tedy celkem 17 000 Kč. Protože právnická osoba zřízená podle zvláštních právních předpisů upravujících výkon advokacie, jejímž společníkem je advokátka žalobkyně (DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s. r. o.), je plátkyní daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 3 570 Kč, odpovídající dani, kterou je zmíněná právnická osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Žalobkyni dále přísluší náhrada za zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč. Celkem tedy soud žalobkyni vůči žalované přiznal náhradu nákladů řízení ve výši 23 570 Kč. K jejímu zaplacení určil přiměřenou lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. listopadu 2024

Petr Pospíšil v. r.
předseda senátu